

[Handelsministeren.]

indstillet på, at tilskuddene til disse forhøjes med henblik på udførelsen af sådanne opgaver.

Betragter man udnyttelsen af de i egnsudviklingsloven hidtil indeholdte økonomiske bistandsformer, falder det i øjnene, at den årlige garantiramme i gennemsnit kun er udnyttet i beskedent omfang med ca. 1/3. Selv om denne ordning for de særlige egnsudviklingsområders vedkommende er blevet forbedret ved, at der i 1969 blev skabt hjemmel til sammen med garantien at yde investeringstilskud, må man nok erkende, at denne bistandsform kun har begrænset interesse for erhvervslivet. Fordelene ved den ligger udelukkende i, at man opnår en højere grad af fremmedfinansiering med noget længere løbetid, end det uden garanti ville være muligt at opnå på det private kapitalmarked. Svagheden ved ordningen er, at det på trods af, at staten gennem garantien påtager sig risikoen for lånet, ikke har været muligt at opnå lån til en rente under markedsrenten, hvad netop risikofritagelsen for långiver burde have bevirket. Ordningen har således mere været i favør af långiverne end af virksomhederne. Hertil kommer, at disse lån i langt de fleste tilfælde kun har kunnet opnås med betydelige kurstab, hvilket heller ikke kan være i erhvervslivets interesse og ej heller i statens i de tilfælde, hvor man efter kort tids forløb har måttet skride til indfrielse, fordi lånene har været misligholdt.

Der er således flere grunde, der taler for at forlade garantierne til fordel for direkte statslån. Man opnår yderligere herved administrativ besparelse og en hurtigere og enklere dokumentekspedition. For yderligere at gøre lånene attraktive og fordelagtigere for låntagerne er det tanken, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at yde disse lån til en rente, som ligger noget under markedsrenten. Det er min opfattelse, at denne ordning, som i de særlige egnsudviklingsområder kan kombineres med ydelsen af investeringstilskud, vil medvirke til, at virksomheder i højere grad end hidtil vil overveje en nyplacering.

Som det fremgår af lovforslaget, agtes bestemmelserne om ydelser af lån til kommuner til opførelsen af erhvervsbygninger

— det, vi kalder industrihuslåneordningen — opretholdt.

Det kan diskuteres, om det er nødvendigt, og også om det er hensigtsmæssigt, at arbejde med 2 bistandsformer, som begge består i ydelsen af lån. Økonomisk må en finansiering med statslån og fuldt investeringstilskud vurderes noget gunstigere end en finansiering med industrihuslån. Den sidste finansieringsform har dog som særlig fordel, at staten sammen med kommunen lånefinansierer bygninger og jord, 100 pct., og at brugeren kan indgå et lejemål på et begrænset åremål, hvorved hans risiko ved det pågældende arrangement begrænses.

Med det modstykke, der nu søges tilvejebragt ved overgangen fra garanti til lån, er det vel et spørgsmål, om industrihuslånene fremover vil få den samme fremtrædende stilling, som de hidtil har haft. Det vil nok blive muligt efterhånden i administrationen af loven at lægge hovedvægten på en finansiering ved lån i medfør af forslagets § 6. Herigennem vil det også være muligt at forenkle administrationsgangen.

Jeg vil også gerne knytte nogle bemærkninger til lovforslagets bestemmelser om ydelse af flyttetilskud til virksomheder samt tilskud til dækning af flytteomkostninger for nøglemedarbejdere samt ydelse af lån ved anskaffelse af boliger til disse.

Det forekommer mig helt naturligt, når man i øvrigt yder støtte til nyanskaffelser, også at dække en virksomheds flytteudgifter af materiel, som allerede er anskaffet. Det er både for det offentlige og for virksomheden en billigere ordning end finansiering af nyanskaffelser.

Forslaget om ydelse af tilskud til flytteudgifter og lån til boliganskaffelse bygger på den iagttagelse, flere virksomheder har gjort med hensyn til den særdeles store betydning, det har for disse, at medarbejdere, som er kendt med virksomhedens administration, salgsapparat og produktion, kan følge med virksomheden, når den flytter ud, og navnlig når den placerer sig i et område, hvor det kan være svært at rekruttere medarbejdere, som er i besiddelse af specielle kvalifikationer. I mange tilfælde har virksomhederne selv måttet afholde disse udgifter, hvilket har været ensbetydende med, at deres likviditet i begyndelsesperioden har